

Ajankohtaista Sote-vaikuttamisessa

Pirkanmaan Eläkkeensaajat 31.1.2024

Eero Kivinen

Tämä esitys:

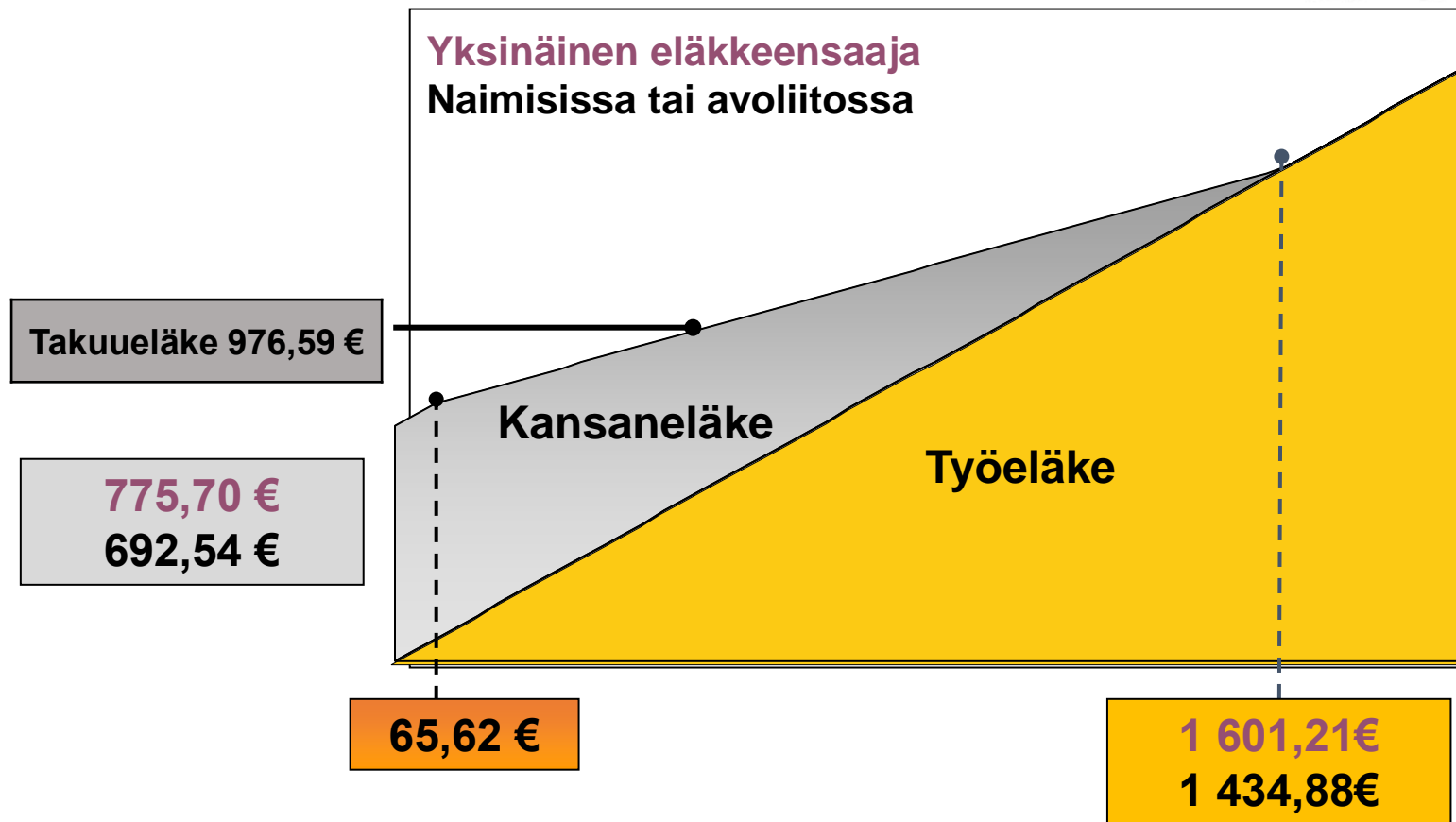
Eläköön
elämä

- Eläkkeensaajan toimeentulosta
- EKL:n ja eläkeläisjärjestöjen tavoitteet eläkeuudistukseen liittyen
- Soten ajankohtaisia

Eläkkeensaajan toimeentulosta

Kokonaiseläkkeen muodostuminen vuonna 2024

Eläköön
elämä

Kansaneläke on työeläkevähenteinen.

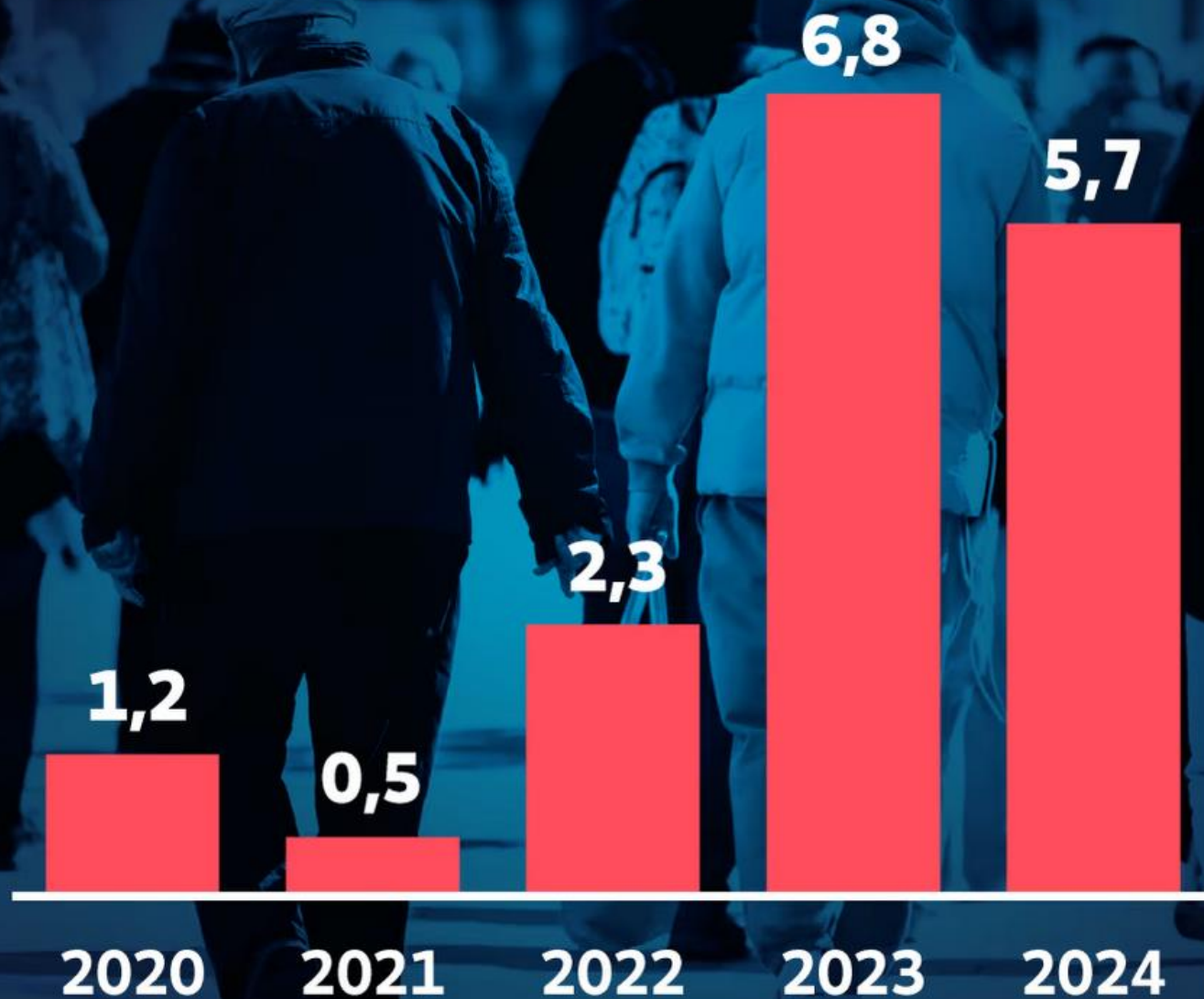
Jos kansaneläkkeen määräksi jää vähemmän kuin 7,90 euroa kuukaudessa, sitä ei makseta.

Työeläkkeissä nousu jatkui

- Eläkkeissä toista vuotta peräkkäin verrattain korkea nousu
- Työeläkkeet nousivat työeläkeindeksistä myötä 5,7 % tälle vuodelle
  - Marraskuun inflaatio Tilastokeskuksen mukaan 3,3 %
- Eläkkeiden nousu aiheutti keskustelua eläkeläisten toimeentulosta ja eläkkeiden verotuksesta etenkin eduskunnassa
- Eduskunnassa äänestys eläkeläisten verotuksen korottamisen selvityksestä kuitenkin kaatui marraskuussa
- Mutta oliko se nousu niin ennennäkemätöntä?

Työeläkeindeksin muutos, %

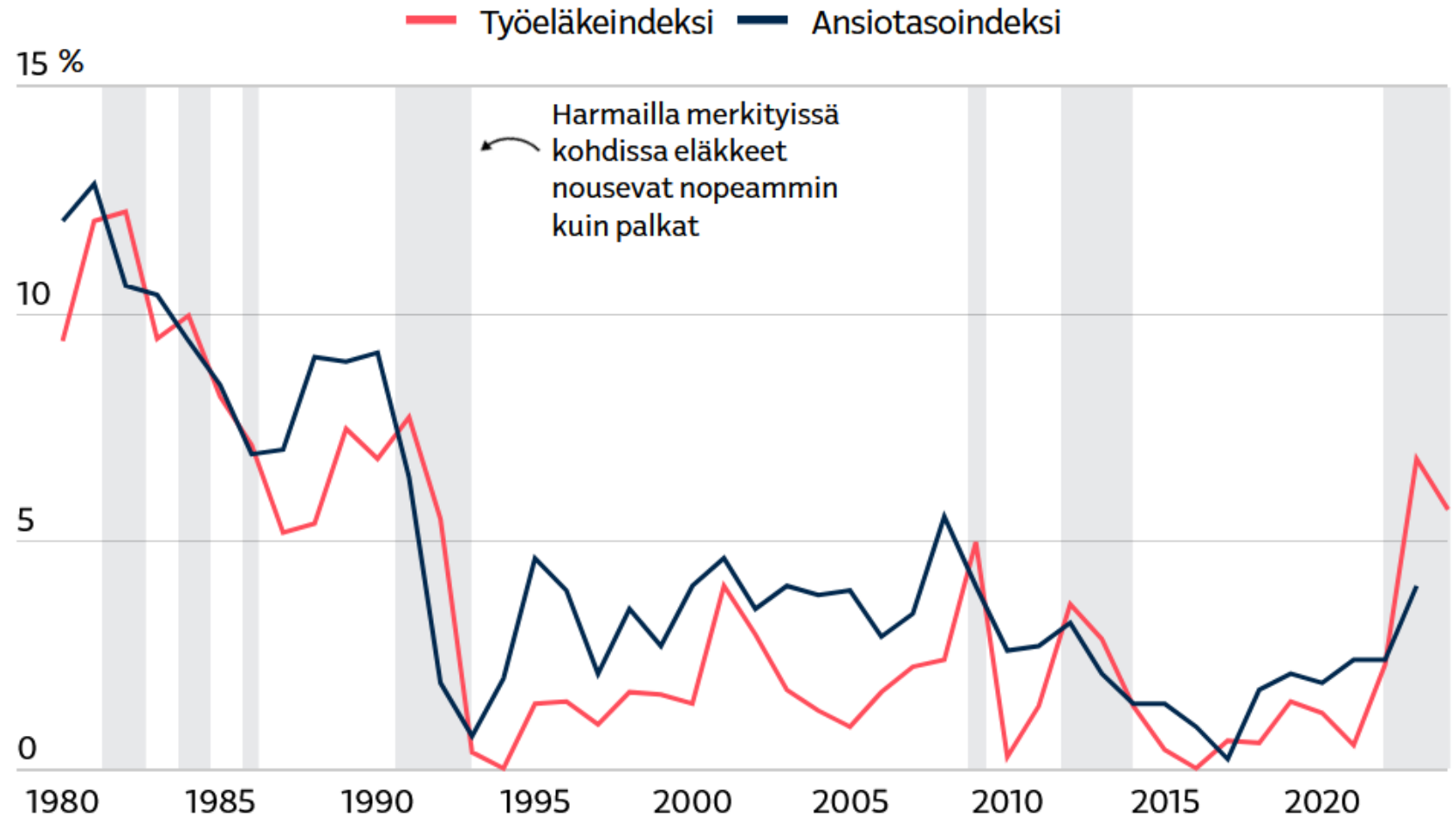
Eläköön
elämä

Lähde:
Tilastokeskus/Yle
2.11.2023

Eläkkeiden kehitys pitkällä aikavälillä noudattaa yleistä tulotason kehitystä

Muutos edellisestä vuodesta, %

Lähde: Tilastokeskus, grafiikka: Samuli Huttunen / Yle

Suomessa asuvien keskieläke 1845 euroa kuukaudessa 2022

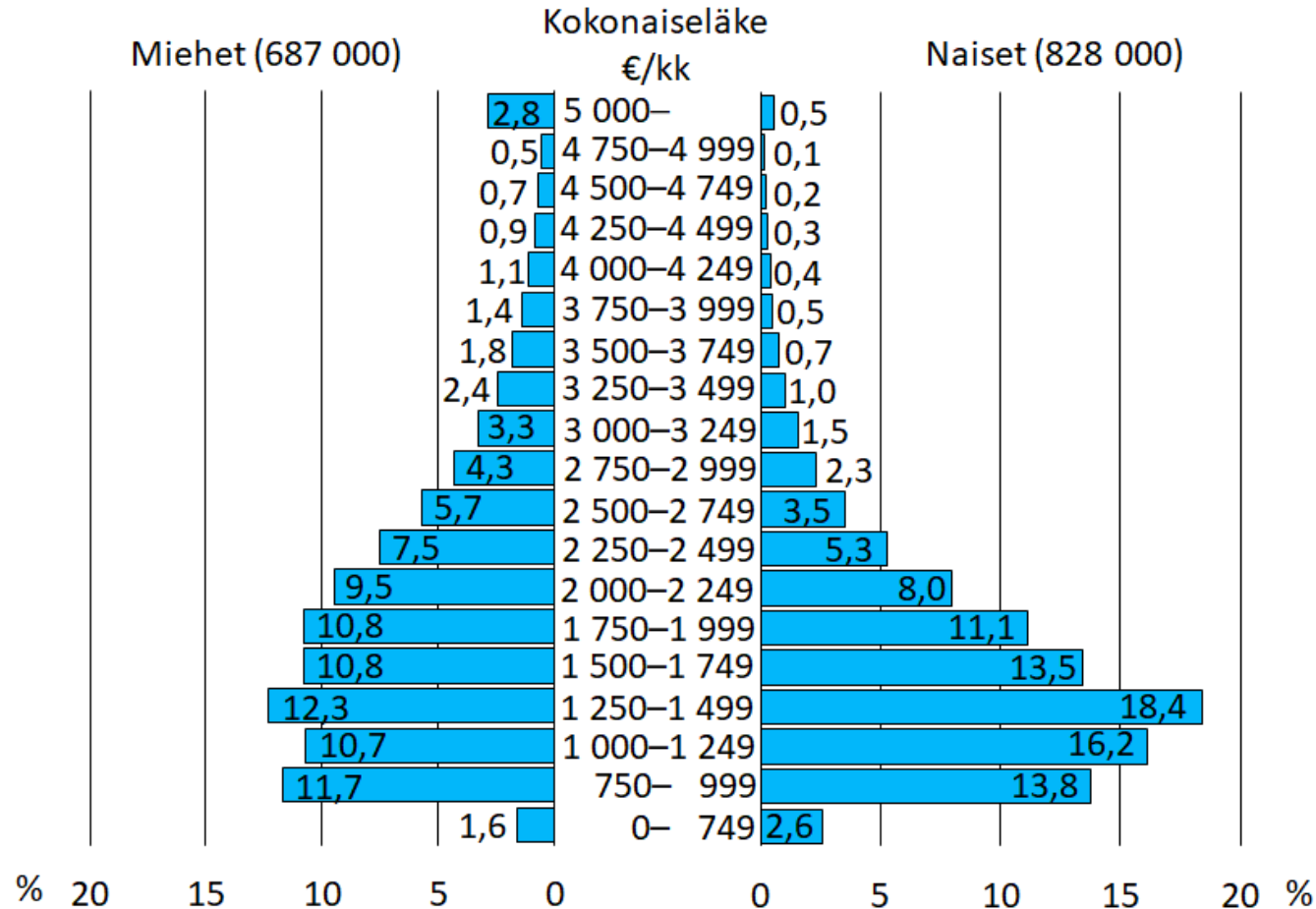
- Miesten keskieläke 2 070 euroa kuukaudessa
- Naisten 1 658 euroa
- Suomessa ja ulkomailla asuvien eläke keskimäärin 1801 €/kk
  - Vain ulkomailla asuvien keskieläke 456 €/kk
- Pirkanmaalla keskieläke 1 804 €/kk
- **Mediaanieläke oli Suomessa vuoden 2022 lopussa 1 614 euroa kuukaudessa (1 559 €/2021)**
- Kaikki luvut bruttosummia
- Vuoden 2023 luvut saataneen maalis-huhtikuussa 2024

Suomessa asuvien omaa eläkettä saavien kokonaiseläkejakauma 31.12.2022

Suomessa asuvien omaa eläkettä saavien kokonaiseläkejakauma 31.12.2022

Keskieläke 1845 €/kk

Mediaanieläke 1614 €/kk

Eläkkeiden tasaisesta kasvusta huolimatta 15,8 % eläkeläisistä elää köyhyysrajan alla.

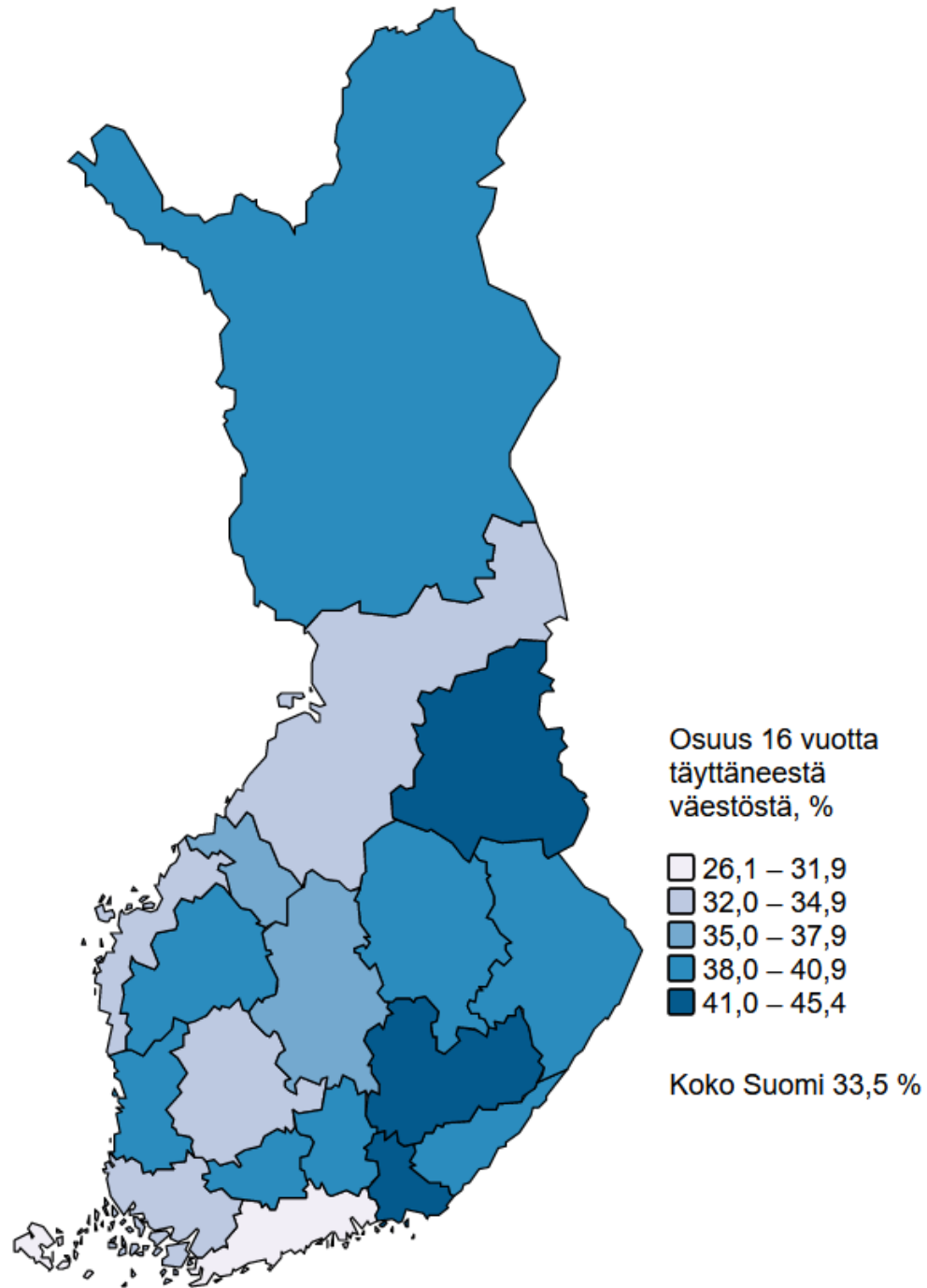
Yli 3 000 euron eläkettä saa noin 10 prosenttia eläkkeensaajista, heistä selkeä enemmistö miehiä. Yli 70 prosentilla eläke alle 2000 €/kk

Eläkkeensaajien ylimpään kymmenykseen kuuluvista naisten osuus on vajaa kolmannes. Hajonta naisten eläkkeissä on selvästi pienempi kuin miehillä ja eläkkeet painottuvat enemmän pienempituloisten joukkoon.

Kuvio ei sisällä osittaista vanhuuseläkettä tai osa-aikaeläkettä saavia.

Lähde: Eläketurvakeskus ja Kela

Omaa eläkettä saaneiden väestöosuus vuonna 2022 maakunnittain

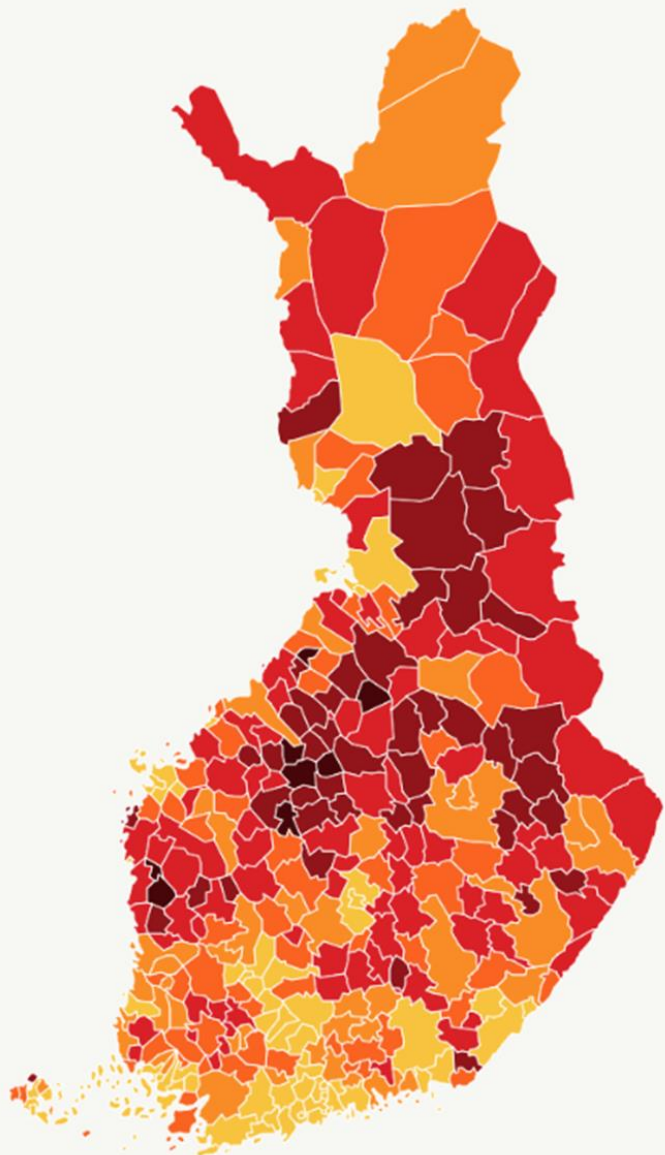
Suurin keskieläke oli Uudellamaalla 2 177 euroa ja pienin Etelä-Pohjanmaalla 1607 euroa kuukaudessa

Lähde: Eläketurvakeskus
2023

Keskimääräinen kokonaiseläke kunnittain vuonna 2022

Keskieläke €/kk

● -1400 ● 1400-1499 ● 1500-1599 ● 1600-1699 ● 1700-1799 ● 1800-

Lähde: Eläketurvakeskus ja Kela

Eläköön elämä

Omaa eläkettä saaneiden väestöosuus vuonna 2022 kunnittain

Kunnista suurin keskieläke oli Uudenmaan Kauniaisissa 3311 euroa kuukaudessa

Pienin oli Etelä-Pohjanmaan Soinin kunnassa 1366 euroa kuukaudessa

Keskieläke Virroilla oli 1557 euroa kuukaudessa.

[Linkki kaikkien kuntien tietoihin](#)

Lähde: Eläketurvakeskus ja Kela 2023

EKL:n ja eläkeläisjärjestöjen tavoitteet tulevaan eläkeuudistukseen liittyen

Orpon hallituksen hallitusohjelma

- Hallituksen toiveissa on saada eläkeuudistus, joka vahvistaa julkista taloutta noin miljardilla eurolla ja 0,4 prosenttiyksiköllä suhteessa bruttokansantuoteseen
- Eläkkeistä ei puhuttu juuri lainkaan ennen vaaleja ja asia tuli ”yllätyksenä” hallitusohjelmaan
  - Hallitus pyrkii myös mahdollistamaan osatyökykyisille ja työkyvyttömyyseläkkeellä oleville joustavammat mahdollisuudet osallistua työelämään.
  - Tavoitteeseen pyritään osatyökyvyttömyyden ja täyden työkyvyttömyyseläkkeen lineaarimallilla, joka tukee palkan ja eläkkeen yhteensovittamista niin, että työnteko kannattaa aina.
- Hallitus aikoo myös arvioida YEL-järjestelmän kehittämistarpeita
- Hallituksen aikeena on vakinaistaa työkyvyttömyyseläkkeen lepäämissäännöksen, jotta paluu työkyvyttömyyseläkkeeltä työelämään olisi mahdollisimman joustavaa.
  - Tällä hetkellä työkyvyttömyyseläkkeen lepäämisestä säädetään määräaikaisessa laissa, joka on voimassa vuoden 2024 loppuun asti.

Orpon hallituksen hallitusohjelma

Eläköön
elämä

- Hallitus haluaa apua julkisen talouden tilaan työeläkejärjestelmän uudistamisesta keinona uusi ”sääntöpohjainen rahoituksen vakautusjärjestelmä”
- Käytännössä tarkoittaisi maksussa olevien eläkkeiden leikkuria mikäli eläkejärjestelmässä todettaisiin ”rahoitusongelma”
- Millainen sääntöpohjainen vakautus/leikkuri voisi olla?
Koskisiko maksuja, maksussa olevia etuuksia, vai eläkerahastoja?
- HUOM! Jo tällä hetkellä on sääntöpohjaisia vakautuselementtejä: elinaikakerroin ja eläkeikä (alin eläkeikä nousee)

Orpon hallituksen hallitusohjelma

Eläköön
elämä

- Vakautusjärjestelmän ydin:

Kysymys siitä, miten työntekijät, työnantajat ja eläkkeensaajat jakavat riskin mikäli järjestelmän kestävyys on vaarassa (ennalta määriteltyjen riskien perusteella)

Orpon hallituksen hallitusohjelma

- Mitä seuraavaksi tapahtuu:
- Hallitus antoi [lokakuun alussa](#) työmarkkinajärjestöille toimeksiannon neuvotella Suomen seuraava eläkeuudistus. Tavoitteena on neuvotella uudistus, joka vakauttaisi julkista taloutta pitkällä aikavälillä noin miljardi euroa (0,4 prosenttiyksikköä) suhteessa bruttokansantuotteeseen.
- Työmarkkinajärjestöt saaneet tehtäväksi etsiä keinoja eläkejärjestelmän uudistamiseen ja hallituksen määrittelemien säästöjen aikaansaamiseen
- Jos toimeksiannon reunaehdot täyttävää sopua ei löydy vuoden 2025 tammikuun loppuun mennessä, hallitus on ilmoittanut päättävänsä eläkejärjestelmän muutoksista itse.

Orpon hallituksen hallitusohjelma

Summa summarum:

- Hallituksen suunnitelmissa oleva vakautusjärjestelmä tarkoittaa käytännössä nykyisten ja/tai tulevien eläkkeiden leikkuria mikäli järjestelmän tulkittaisiin olevan rahoitusongelmissa
- Perustavaa laatua oleva muutos suomalaiseen eläkepolitiikkaan...

EKL:n valtuusto 26.10.2023; Jyrkkä ei eläkeleikkurille

Työeläketurvan muutokset neuvottelemalla eikä hallituksen sanelupolitiikalla. Eläkevarallisuus ei ole budjettivajeen kattamista varten.

- Maan hallituksen pitäisi pysyä lestissään ja pitää näppinsä erossa maamme eläkevarallisuudesta, jonka käyttötarkoitus on selvä. Työnantajilta ja palkansaajilta kerätyillä vakuutusmaksuilla ja rahastojen tuotoilla maksetaan eläkkeitä nyt ja tulevaisuudessa. Niillä ei paikata julkisen talouden alijäämiä.
- Työeläke on laissa säädetty ja pakollinen vakuutus, jonka avulla turvataan toimeentulo ajalle, kun työansiot lakkaavat vanhuuden, työkyvyttömyyden tai perheenhuoltajan kuoleman vuoksi.
- Työntekijän eläkelain (TyEl) mukaisiin eläkkeisiin ei valtio laita senttiäkään omaa rahaansa toisin kuin maatalousyrittäjien ja yrittäjien eläkkeisiin, joten sen ei pidä mennä päsmäröimään alueelle, joka ei sille kuulu.

Valtion osuuksia maksettavista eläkkeistä vuoden 2024 budjetin mukaan:

- *52. Valtion osuus yrittäjän eläkelaista johtuvista menoista (arviomääräraha)*
  - Momentille myönnetään 542 300 000 euroa.
  - Määrärahaa saa käyttää yrittäjän eläkelain (1272/2006) 140 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.
- *54. Valtion osuus maatalousyrittäjien tapaturmavakuutuksen kustannuksista (arviomääräraha)*
  - Momentille myönnetään 14 500 000 euroa.
  - Määrärahaa saa käyttää:
    - 1) maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015) 148 §:n ja 150 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen
    - 2) sairausvakuutuslain mukaisen omavastuun korvaamisesta maatalousyrittäjille annetun lain (118/1991) 10 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.
- *50. Valtion osuus merimieseläkekassan menoista (arviomääräraha)*
  - Momentille myönnetään 66 800 000 euroa.
  - Määrärahaa saa käyttää merimieseläkelain (1290/2006) 152 §:n mukaisen valtion osuuden maksamiseen.
  - *Selvitysosa*: Valtion osuus merimieseläkemennoista on 29 %.
- *53. Valtion korvaus lapsen hoidon ja opiskelun ajalta kertyvästä eläkkeestä (arviomääräraha)*
  - Momentille myönnetään 23 300 000 euroa.
  - Määrärahaa saa käyttää valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmevuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) 8 §:n mukaiseen valtion korvaukseen.
  - *Selvitysosa*: Alle kolmevuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta myönnetyn eläkkeen aiheuttamat kustannukset korvataan kokonaan valtion varoista.

EKL:n valtuusto 26.10.2023; Jyrkkä ei eläkeleikkurille

- EKL muistutti hallitusta, että Suomessa on jo käytössä kaksi vakauttajaa.
  - Ihmisten elinajanodotteen pidetessä niin sanottu elinaikakerroin leikkaa alkavia eläkkeitä ja tulevaisuudessa
  - myös suomalaisten eläkeikä nousee automaattisesti, jos ihmiset elävät pitempään.
- **EKL ei missään nimessä hyväksy hallituksen esittämää automaattista vakauttajaa, joka tarkoittaa käytännössä pitkällä aikavälillä tapahtuvaa työeläkkeiden leikkaamista tavalla tai toisella.**
  - Vakauttaja voisi leikata maksussa olevien työeläkkeiden indeksikorotuksia, työssäkäyville kertyviä eläkkeitä tai molempia.
- Tämä johtaisi nykyisten eläkkeensaajien ja tulevien, eli nykyisten palkansaajien, turvattomuuden kasvuun maassamme.
- **Eläkejärjestelmämme uskottavuus ja luottamus siihen katoaisi.**
  - Kukaan ei enää pystyisi luottamaan siihen, etteikö myös tulevat hallitukset keksisi lisää leikkauksia jo kerättyihin eläkkeisiin valtiontalouden tasapainottamiseksi.

EKL:n valtuusto 26.10.2023; Jyrkkä ei eläkeleikkurille

- Eläkejärjestelmää on pitkin matkaa rukattu vastaamaan ympäröivän maailman muutoksia. Työeläkkeiden rahoitusta ja etuuksien riittävyttä arvioidaan aika ajoin pitkälle tulevaisuuteen ja se onkin erittäin tärkeää. Maan hallituksen on annettava työrauha niille, keille se kuuluu.
- Neuvotteluissa työntekijöitä eli tulevia eläkkeensaajia edustavia järjestöjä kannustimme pitämään pintansa eikä suostumaan hallituksen asettamaan vaateeseen uudesta vakautusjärjestelmästä.
  - Olemme saattaneet kantamme kaikkien työntekijöitä edustavien keskusjärjestöjen (SAK, STTK ja AKAVA) puheenjohtajien sekä eläkeneuvottelutyöryhmässä järjestöjä edustavien henkilöiden tietoon
- Säästötavoitteesta on iso osa mahdollista kuitata esim. uudistamalla sijoitussäätelyä niin, että työeläkeyhtiöt saavat sijoittaa nykyistä isomman osan eläkevaroista osakkeisiin.
- Säästöjen toteutuksesta tulee päättää neuvotteluissa ilman hallituksen sanelupolitiikkaa.

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN UUDISTAMINEN – Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n tavoitteet

1. Eläkejärjestelmän on oltava kannustava ja oikeudenmukainen kaikille suomalaisille iästä riippumatta. Yksikään ikäluokka ei saa jäädä väliinputoajaksi kehiteltäessä eläkejärjestelmää.
2. Maksussa olevia ja tulevia eläkkeitä ei saa leikata. Indeksijarruja emme kannata. Indeksien on turvattava eläkkeiden ostovoima.
3. Eläkeuudistuksen lähtökohta on kannustaa työntekoon ja yrittäjyyteen, jolloin tulevaisuudessa on yhä vähemmän kansaneläkkeestä riippuvaisia eläkeläisiä. Eläkeuudistuksen tulee kaventaa eläkeläisten välisiä tuloeroja ja torjua eläkeläisköyhyyttä. Tuloerojen kaventaminen ei kuitenkaan saa tarkoittaa leikkureita eläkekertymiin. Työeläkkeen laskentakaavan tulee myös olla samanlainen kaikille työssäkäyville. Uudistuksessa on arvioitava muutosten tulonjakovaikutus, ja otettava huomioon esimerkiksi Kelan maksamat eläkkeet ja muut etuudet, asiakasmaksut ja maksukatot. Kansaneläkkeen ja työeläkkeen yhteensovittamista lievennettävä.

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN UUDISTAMINEN – Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n tavoitteet

4. Pitkälle tulevaisuuteen ulottuva uudistus ei saa aikaansaada eläkeläisköyhyyden lisääntymistä myöskään tulevaisuudessa. On huomioitava lyhyiden työurien ja pienen eläkemaksukertymän mahdollinen yleistymisen, joka koskettaa esimerkiksi pätkätöitä tekeviä, maahanmuuttajia, pienyrittäjiä, luovia aloja jne. Muistutamme myös, että mikäli palkkakehitys jää viimeisinä työvuosina jälkeen inflaatiosta, vaikuttaa tällainenkin kehitys negatiivisesti eläkekertymään.
5. Pitkästä työurasta tulee palkita eläkkeellä, vaikka palkka olisi ollut pieni. Työuraeläkkeen ehtoja on kevennettävä, jotta se ei jäisi kuolleeksi kirjaimeksi.
6. Eläkeuudistuksen on kannustettava ihmisiä paitsi työssäkäynnin jatkamiseen myös aktiiviseen eläkeläisyyteen, joka säästää ja ennalta ehkäisee kustannuksia (kansalaistoiminta, vapaaehtoistyö, lapsenlasten- ja omaishoitajat).

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN UUDISTAMINEN – Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n tavoitteet

7. Eläkkeellä töitä tekevien uudet eläkekertymät maksuun työsuhteen päättymisestä seuraavana vuonna eikä vasta sitten kun vakuuttamisvelvollisuuden yläikäraja täyttyy.
  - Vanhuuseläkkeen aikana voi tehdä työtä rajoituksetta ilman, että se vaikuttaa eläkkeen maksuun. Työsuhteesi on kuitenkin päätyttävä ennen kuin vanhuuseläkkeen saa maksuun. Vanhuuseläkkeellä tehdystä työstä karttuu uutta eläkettä 1,5 % vuosiansiosta aina ylimpään eläkeikään asti. Yrittäjällä eläke kertyy vahvistetun YEL-työtulon perusteella.
  - Vanhuuseläkkeelleen rinnalla karttunut eläke tulee itse hakea maksuun. Hakemuksen voi tehdä aikaisintaan, kun täyttää vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajan, joka on
    - 68 vuotta, vuonna 1957 ja ennen syntyneillä
    - 69 vuotta, vuosina 1958–1961 syntyneillä
    - 70 vuotta, vuonna 1962 ja sen jälkeen syntyneillä.

Vanhuuseläkkeen rinnalla karttunut eläke on saatava hakemuksesta maksuun tämän työsuhteen päättymisestä seuraavana vuonna, ettei henkilön tarvitse odottaa sitä vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajaan asti.

TYÖELÄKEJÄRJESTELMÄN UUDISTAMINEN – Eläkeläisliittojen etujärjestö EETU ry:n tavoitteet

8. Ihmiset elävät pidempään ja terveitä elinvuosia on enemmän. Tämä tarkoittaa sitä, että eläkeläiset osallistuvat yhteiskuntaan aktiivisemmin ja monipuolisemmin. Osa eläkeläisistä haluaa jatkaa työskentelyä vielä eläkkeelläkin. Eläkettä on tulevaisuudessa kerryttävä kaikesta eläkkeellä tehdystä työstä
- Kun työskentele eläkkeen rinnalla, kertyy työansioista uutta eläkettä aina vakuuttamisvelvollisuuden yläikärajaan eli ylimpään vanhuuseläkeikään asti, joka on:
    - 68 vuotta 1957 ja sitä ennen syntyneillä
    - 69 vuotta 1958–1961 syntyneillä
    - 70 vuotta 1962 ja sen jälkeen syntyneillä
  - Työskentelemistä voi jatkaa vakuuttamisvelvollisuuden päättymisen jälkeen. Tässä tapauksessa eläkettä ei kuitenkaan kartu, koska työtä ei enää vakuuteta eläkevakuutuksella, eli työstä ei enää makseta eläkevakuutusmaksuja.

Eläkkeellä tehdystä työstä on kartuttava eläkettä aina. Luontevinta on hoitaa asia niin, että poistetaan vakuuttamisvelvollisuuden yläraja, jolloin tehty työ vakuutetaan ja siitä myös karttuu työeläkettä.

Soten ajankohtaisia asioita

Eläköön elämä

Eläkkeensaajan asumistuki

- Eläkkeensaajan asumistuki jäädytettiin vuosiksi 2024 - 2027
  - Jäädytys kohdistuu useimpiin kansaneläke- ja kuluttajahintaindeksin mukaisiin etuuksiin (Pois lukien itse eläkkeet)
  - Indeksijäädytys voidaan perua, jos jäädytys heikentää tukien reaaliarvoa yli 10,2 %
- Sama jäädytys koskee useita Kelan maksamia etuuksia, muttei esim. toimeentulotukea tai eläkkeitä
- EETU ry antoi jäädytystä koskevaan esitykseen kriittisiä lausuntoja syksyllä 2023
  - Indeksijäädytys vuosien ajaksi on käytännössä leikkaus, joka koskee pienituloisimpia eläkkeensaajia

Rahaa menee enemmän etenkin terveydenhuollon menoihin

- Lääkkeiden vuosiomavastuuta, eli ns. lääkekattoa korotetaan tasokorotuksena
  - Vuodelle 2024 omavastuu on 626,94 €
- Sosiaali- ja terveydenhuollon asiakasmaksujen enimmäismäärään 10 % korotus
  - Vielä syksyllä STM kutsui ko. korotusta ”maltilliseksi”
- MUTTA vastaavasti yksityisen yleis- ja erikoislääkärin vastaanottokäynnin Kela-korvausta korotetaan
  - 30 € vastaanottokäynti, 25 € etävastaanotto (Aiemmin 8 €)
  - Hammaslääkärin tekemän suun perustutkimuksen korvaus 30 € (aiemmin 15,50 €)
  - Psykiatrin vastaanottokäynnistä ja hoidosta maksettavat korvaukset kasvavat, jatkossa 30 – 40 € käynnin kestosta riippuen
- Lääkkeiden arvonlisäverotuksen kiristystä ei tule vielä, mutta suunnitteilla vuodelle 2025

THL kannattaa hoitajamitoituksen lykkäämistä

THL:n johtava asiantuntija uskoo, että ilman hallituksen esittämää iäkkäiden ympärivuorokautisen hoivan henkilömitoituksen jäädyttämistä tavoitteen alittavien hoivakotien määrä kasvaisi entisestään.

Yle 14.11.2023

Eriävän mielipiteen jättänyt hyvinvointialuejohtaja: Jos halutaan isoja säästöjä, sairaaloita pitää sulkea

Yöpäivystysten karsiminen ei tuo isoja säästöjä, mutta se voi pahentaa henkilöstöpulaa, sanoo Kanta-Hämeen hyvinvointialuejohtaja Olli Naukkarinen.

Helsingin sanomat 14.1.204

Selvitimme, paljonko vanhusten hoivan kustannukset nousivat – kuukausihinta jopa 6 000 euroa

Hintoja nostivat hoitajamitoituksen kasvu ja inflaatio. Hyvinvointialueet kertovat MOT:lle, että hoivakonsernit myös painostivat hintojen nostoon irtisanomalla vanhoja sopimuksia.

Yle 22.1.2024

Huippuyksiköltä murska-arvio Pirhan suunnitelmista: Tuhannet ikäihmiset jäisivät tyhjän päälle

Ikääntymisen ja hoivan huippuyksikön lausunnon mukaan suunnitelmien toteutuminen tarkoittaisi, että yli 3 000 palveluja tarvitsevaa ikäihmistä jää vuonna 2030 kokonaan niitä vaille. Näin käy, vaikka optimistiset arviot omaishoidon ja yhteisöllisen asumisen määrän kasvusta toteutuisivat.

Aamulehti 6.10.2023

Sosiaali- ja terveydenhuollon tilanne on haastava monestakin syystä

- Ympäri vuorokautisen hoidon henkilöstömitoituksen kiristystä lykätään vuoteen 2028
- Sosiaali- ja terveyspalveluiden menojen kasvua hillitään n. 1,5 miljardia euroa
  - Onko mitenkään realistista karsimatta palveluista tuntuvasti?
  - Muistakaa: ikääntyvä väestö tuo mittavaa kasvua menoihin, arviolta 4,5 miljardia euroa neljän vuoden aikana
- Jokainen hyvinvointialue (ja Helsinki) ovat tehneet negatiivisen talouslaskelman tälle vuodelle
  - Hyvinvointialue saa tehdä kaksi vuotta negatiivisen tuloksen, tämän jälkeen tulee kuroa vaje umpeen
- Henkilöstövaje vaivaa eri tavoin erilaisia alueita

Pirkanmaan hyvinvointialue: suurin ja kaunein

- Hyvinvointialue kävi yt-neuvottelut syksyllä 2023
  - Koski tuolloin n. 20 000 henkilöä
  - Päätyivät marraskuussa, tuloksena 240 henkilötyövuoden vähentämistä ja muita säästöjä, yhteensä n. 12 miljoonan euron säästöjä
- Nyt on aloittanut uudet neuvottelut joulukuussa 2023
  - Koski tuolloin n. 3 500 henkilöä
  - Palveluista kohteena lasten, nuorten ja perheiden palvelut, suun terveydenhuolto, kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta sekä vammaissosiaalityö ja avokuntoutus
- Tammikuussa 2024 neuvottelut laajennettu koskemaan myös ikäihmisten palveluja ja vammaispalveluja
- Yhteensä koskee n. 6 300 henkilöä
  - Pääasiassa töiden uudelleen järjestelyä ja sijoittelua
  - Mutta listalla myös irtisanomiset, lomautukset ja osa-aikaistamiset

Kaiken kaikkiaan palveluista

- Palvelu- ja alueuudistukset ovat **erittäin** varhaisessa vaiheessa vielä
- Suomessa tuotetaan palveluita erittäin kustannustehokkaasti jo nyt
- Vaikka paikallisella tasolla on merkittävää päätöksentekoa, niin suuri osa toiminnan raameista päätetään valtakunnallisella tasolla
- Haasteista etenkin henkilöstön saatavuus on ollut tiedossa kauan, mutta ehkä siihen on havahduttu liian myöhään
  - Lähitulevaisuudessa myös työmarkkinapolitiikka ja maahanmuuttopolitiikka tulee vaikuttamaan
  - Mutta etenkin sote-uudistuksen kohdalla myös palveluntuottajien hintojen nousu yllätti
- Kansallisen ikääntymisen tuomiin haasteisiin löydettävä ratkaisuja jossain muualla kuin hyvinvointipalveluissa
- Korona tuotti erittäin paljon hoitovelkaa

Eläkeläisjärjestöt mukaan vastustamaan 1.2.

- EKL, Eläkeläiset ja Eläkeliitto lähtevät mukaan SAK:n ja STTK:n suurmielenosoitukseen Helsingin Senaatintorille
- Eläkeläisliitot antoivat 16.1. historiallisen yhteistiedotteen, jossa kutsuivat jäsenensä mukaan vastustamaan nykyisen hallituksen kurjistamispolitiikkaa:
  - Palvelujen leikkauksia, verohelpotuksia hyväosaisille, pienituloisten kuritusta ja eläkeleikkureita
- Leikkauspolitiikka ei koske vain työikäisiä ja pitää muistaa, että hekin ovat tulevaisuuden eläkeläisiä

”Tarkoitus on nostaa esille, ettemme voi hyväksyä hallituksen politiikkaa, joka lisää rajusti eriarvoisuutta yhteiskunnassamme.”

– EKL:n erikoisuutiskirje 29.1.2024

Keskustelua!

- Miten suhtautua etenkin muihin etuuksiin kohdistuviin leikkauksiin?
  - Esim. asumistukea on leikattu, ansiosidonnaiseen suunnitellaan mittavaa remonttia
  - EKL lausunut mm. työttömyysturvan uudistamisesta 23.1., jolloin vastustettiin mm. ikääntyneiden työikäikäisten työllisyyspalveluiden heikennystä
- Tälle vuodelle on jo väläytelty valtiontalouden lisäremonttia, kosketaanko ikääntyneiden etuuksiin
- Entä tuleva eläkeuudistus, leikkaako jo maksussa olevia eläkkeitä?

Kiitos!

Eero Kivinen
Sosiaalipoliittinen asiantuntija

Eläkkeensaajien Keskusliitto EKL ry
Haapaniemenkatu 14, 2.krs
PL 168, 00531 HELSINKI
www.ekl.fi

”Täyttä elämää hyvässä seurassa – EKL”

